*بە یەکگرتـــو لە حکومەتـــدا قوچاندی....؟! ... موزەفەرعەبدوڵا

لە ئاکامی قەیرانی ئابوری قوڵو، کۆمەڵەی ئاڵوگوری سیاسی و سەربازی لە عێراق و ناوچەکەو ،شکستی حکومەتیە بنکەفراوانەکەی یەکگرتو و هاوپەیمانەکانی و، برینی موچەکانیان و هاوکات نارەزایەتی یەکانی خەڵک لە دژی ئەم دەسەڵاتە تا رادەی بەرزکردنەوەی دروشمی روخانی ،هەموو ئەمانە لە چەند مانگی رابردودا بونە هۆکاری گەورە تا یەکگرتویی ئیسلامییش لەوحکومەتە شکست خواردوەدا تیبقوچینی.
سەرەنجام لە کوبونەوەی ئەم هەفتەیەی سەرکرادایەتی یان بە زۆرینەی دەنگ بریاری قوچانیان لە حکومەتدا.ئەم بریارەشیان گوایە دوای بی وەڵامی پارتی و یەکیتی هات بە پرۆژە پێشنیاری یەکانیان بە ئەنجامدانی چاکسازی . هەر بە دوای ئەم بڕیارەشدا کەوتنە ساتوسەودا لەگەڵ لایەنەکانی دەرەوەی حکومەت، لەوانە گۆران و کۆمەڵ ،بەمەبەستی نزیکبونەوەو هاوکاری یەکتر بەرامبەردەسەڵاتی پارتی ویەکیتی.

جا ئەم قوچانەی یەکگرتویی مفتەخورانی گەندەلی و سەرفترەو زەکات بونە روداوو هەواڵی گەرمی دەزگاکانی راگەیاندنو، ئەو سەرنجی بەشیکی بەرچاوی خەڵکی بە تایبەتی چاودیرانی سیاسی .
ئیستا پرسیار ئەوەیە کە بۆچی لەم کاتایی یانەدا یەکگرتو یان بەیین ئەهلی مفتەخورانی سەرفترەو زەکات و خیرو سەدەقەو گەندەڵەی دەسەلات لەم حکومەتەی بنکەفراوانی شکستخواردوە قوچاندیان؟!!
بەر لەوەی رای خۆمان لەم گوشەیەوە بدەین سەرەتا پیویستە رایەکی کورت لەسەر یەکگرتو بدەین بە زیاتر دەرخستنی ناوەرەکی ئەم جەماعەتە.هۆکارەکانی پشتی قوچاندیان.

یەکگرتوی ئیسلامی کەلەسەرەتای نەوەدەکان خەڵکی کوردستان لەوپەری نەهامەتی و نەداری و بیکاری و هەژاری و ئاوارەیی ..هتد دەژیان ،و تازەش دەستوپەنجەیان لەگەڵ دەسەڵاتی میلیشایی و مافیایی پارتی ویەکیتی و هاوپەیمانەکانیان نەرم دەکرد، لەم کاتانەدا ئەمانە خۆیان وەک کۆمەڵەیەکی خیرخوازی ناساند. لە پاڵ خیرو سەدەقە و سواڵو بەکری گیرواویان بە دەسەڵاتە ئیسلامی یە خێرەکی یەکانی ناوچەکە ،بەتایبەتی قەتەرو ئیمارات و سعودیە خۆیان گەورە کردو پاش ماوەیەک وەک حزبیکی سیاسی خۆیان راگەیاند.
بە پارەی ئەو ووڵاتانەو خیرو سەدەقەو سەرفترەو زەکات کەکردنەوەو،

بەناوی هاوکاری خەڵکی هەژارو نەدار، توانیان سەدان و هەزاران کەس بە تایبەتی لە منالان لە مزگەتەکان بە خویندنی قورئان و ئامانجە سیاسی یەکانیان کە کەنەوەو بیرەکەی توندوتیژی و تیرۆر بکەنە میشکیانەوە.

پاش باڵاکردنیان بەهۆی ئەم کارانەیانەوە بەشداری هەڵبژاردنو دەسەڵاتیان کرد. ئیتر بونە لایەنیکی بەرچاو لەنیوان پارتی و یەکیتی و،کاری یان بو بە دەسەڵاتی سیاسی لەم نیوەدا . بە تایبەتی لەکاتی شەڕو ململانیی نیوانیان. بەم کاری دەڵاڵی یەش لەهەردو لا بونە شەریکە دزیان و پارەیەکی زۆریان کۆکردەوە. بەم پارەیەش مشتیک لەمەلائەفەندی یە مفتەخورەکانیان لەدەور ی خویان کوکردەوەو بون بە تیۆریسیەن و بیرمەندانی جیگا نوکتەی رەوتە ئیسلامی تیرۆرریستی یەکانی تر هەتا جیگاگالتەجاری سەلەفی یەکانی برای دینی یان. هەڵبەت جگە لە بەکریگیراویان بە دەسەڵاتە کونەپەرستەکانی وەک قەتەر سعودیەو ئیمارات هاوکات بونە زورناژەنی حزبەکەی ئوردوگان و دەوڵەتی تورکیاش.

بەم کاری دەلالەی سیاسی یانەیان بونە لایەنیکی تارادەیەک قورس لە پارسەنگی دەسەڵاتی پارتی و یەکیتی وبەردەوامی لە مفتەخواردنی دزی وگەندەڵی و سەرفترەو زەکات و خیرو سەدەقەی ووڵاتان.وە لەهەمو ئەم ساڵـانەدا کە خەڵک لەوپەری بیکاری و نەداری و هەژاری و بیخانەولانیی وئاوارەیی و دەیان دەردو مەینەتی تردا ژیانی کولەمەرگی یان دەبردەسەرو بەردەوامیش خەلک نارەزایەتی یان لە دژی دەسەلات دەردەبری ، ئەم یەکگرتوە لە دژی دەسەڵات خویان بە بەشیک لە جەماوەری نارزای نەزانیوە بەڵکو هەمیشە ماستاویان بو دەسەڵات کردوە.خۆ ئەگەر هاوکاری یەکانیان کردبی بە خەڵکی هەژار وەک ئاماژەمان پیدا ئەوە بە لایەنگرانی خویان بووە یان بە مەرجی لایەنگری خیرو سەدەقەیان بە خەڵکانیک کردوە.

ئەستاش کە دەسەڵات و حکومەتی بنکە فراوانەکەیان توشی بنبەست و شکستو قەیرانی قولی ئابوری بونەو لە نیو ئاڵوگۆڕو هاوکیشە سیاسی یەکانی ناوچەکەو جیهان ئاسەیان لیە بوەو، هاوکات نارەزایەتی خەڵکیش لە دژیان قولپ دەدا کە لە نارەزایەتی یەکانی مانگی رابردو تا رادەی سوتانی بنەوبارگاکانیان رۆیشت . ئا لەم کاتەدا بریاری قوجانیان داوە لە دەسەڵات.وە بە ئومیدی ئەوەن لەپاش نەیارەکانی دەسەڵات کە زیاتر گەران و کەمەڵەی ئیسلامین خویان مەلاس داوە تا نەکەونە بەر لاوفاوی نارەزایەتی و ڕاپەڕینی خەڵکی بیبەش و ئازادیخوازی کوردستان لە داهاتودا.

بەڵام ئەم تیوقاچانەیان نەک هەر نایانکاتە بەرەی خەڵکی نارازی

کوردستانەوە بەڵکو هەر بە چاوی دەلالی سیاسی نیوان دەسەڵات و نەیارەکانیان تەماشایان دەکەن و مامەڵەیان لەگەڵ دەکەن.
*ڕۆشنبیرە رەهەندی یەکانی پەراویزی دەسەڵاتی مافیایی خەریکی چین؟!

روداوو هەواڵیکی تر لە رۆژەکانی هەفتەی رابردوو، کە ببونە تایتڵی بەشیکی بەرچاوی دەزگاکانی راگەیاندن ،و جیگای قسەوباس وپرسو را گۆرینەوە، بە تایبەتی لە ناوەندە رۆشنبیری یەکان ،هەواڵی دیدار و گفتوگۆی نیوان ئاراس فەتاح و ریبین هەردی بو لەگەڵ سەرانی لایەنە سیاسی یەکانی دەرەوەی دەسەلاتە شکستخواردووی یەکیتی وپارتی. لەوانە دیداریان لەگەڵ ئەمیری کۆمەڵ و یەکگرتوی ئیسلامی.

هەڵبەت ئەوەش بڵیین کە ئەم دوو زاتە بە شیوازی جۆراوجۆر دەستیان داوە بەم سەردانو دیدارانەو، بە ووتەی خۆیان بە نوینەرایەتی کۆمەڵی رۆشنبری هاودیدی خۆیان. بە ئومیدی ئەوە سەرانی ئەو لایەنانەی دەرەوەی دەسەڵات بە دەسپیشکەری و رینوینی و پیشنیارو پ□رژەی ئەوان بگەنە ریکەوتنێک .وە هاوپایەیمانی یەکی گەورەو فروانی سیاسی و کۆمەڵایەتی پیکبیین بەرامبەر دەسەڵاتی رەهای پارتی و یەکیتی . پاشان لە هەڵبژاردنەکانی پەرلەمان لە مانگەکانی داهاتو بەڵکو بەهۆی ئامۆژگاری یەکانی ئەم زاتانەوە پارتی و یەکیتی لە دەسەڵات دورخرینەوەوپەرلەمان و حکومەتیک دامەزرینن کە لە خزمەت خەڵکدا بی بە قسەی خۆیان.دیارە ئەم ئامانجانەیان ،جگە لە دیدارو کۆبونەوەکانیان لەگەڵ سەرانی ئەو لایەنانە کە رایانگەیاندوە،هاوکات بە شیوازی جۆروجۆری تریش وەک نوسین و بەیان دەکردن و چاوپیکەوتن ..هتد راگەیاندوە.
بۆیە تا ئەو جیگایەی ئەم هەواڵەش بوتە مایەی پرسو رای گشتی پیویستە ئیمەش قسەیەکی لەبارەوە بکەین تا روونیکەینەوەو بزانین ئاخۆ ئەمانە ئەم هەوڵوکارانەیان وەک کۆمەڵی رۆشنبیر دەچیتە چوارچیوەی بەرژەوەندی یەکانی زۆرایەتی خەڵکی ستەمدیدەی کوردستان..؟!
یان تەنها بۆ بەرژەوەندی یە تاکە کەسی و لە چوارچیوەی مانەوەو ریگا گرتن لە داروخانی ئەم دەسەڵاتو سیستەمەی کوردایەتی و عەشیرەتی و نیمچە ئیسلامی یە؟!

بەڵام بەر لە وەڵام دانەوەی ئەو پرسیارەو رونکردنەوەی ،باشترە قسەیەکی کورت لەسەر پێگەی چینایەتی رۆشنبیران بە گشتی و ئەم رۆشنبیرانەی پەراویزی دەسەڵات بکەین
سەرەتا ئەوە بڵییم کە زۆریک لە رابەرانی بزوتنەوەی کۆمۆنیستی لە

مارکسەو تا لینین و ترۆتسکی و گرامیشی و، تا لەم دەورانە رابەریکی وەک مەنسور حیکمەتیش لە گۆشە نیگای جۆراوجۆری فکری و سیاسی و کۆمەڵایەتی چینایەتی یەوە قسەیان لەسەر پێگەو ڕۆڵی رۆشنبران لە بواری فکری و سیاسی و ململانیی جینایەتی کردوە.وە بە گشتی رایان وابوە کە تویژی رۆشنبرانیش لە بەشی جوراوجور پیکهاتون بەشیکیان بریتین لە بیرمەندو ئەکادیمی و رۆشنبیرانی راستەوخوی دەسەڵات و بەبەردەوامی خەریکی راویژ کارین لەسەر شیوازی بەریوەچونی دەسەڵاتی سیاسی و ئیداری لە چوارچیوەی سیستەمی سەرمایەداریدا.وە بە ناوکەکەی فکری دەسەڵاتو سەرجەم سیستەمەکە دادەنرین، بە تایبەتی ئەم بەشە لە رۆشنبیران لە ووڵاتە سەقامگیرە ئابوری و سیاسی یەکانی وەک ئەمریکاو ئەوروپاو روسیاوە بگرە تا چینو یابان و…هتد هەن، وە لە دەیان دامەزراوەی فکری و سیاسی و ئیداریدا جگە لە زانکۆکان کارەکانیان راستەوخو یان ناراستەوخۆ لە خزمەتی چینی بورژواو سیستەمی ئابوری یە سیاسی یەکەیدایە .تەنانەت زۆر جار ئەمانە خەریکی وانەفیرکردنی سەرۆکەکانی ئەمریکاو ووڵاتە زلهیزەکانیش .بە نمونە زۆربەی سەرۆکەکانی ئەمریکا بە ووتاردانەکانیشیان لەژیر پرسو راو چاودیری ئەمانەدان.

ئەمانە ئیتر بەشیکن لە چینی بۆرژوای فەرمانرەوای سەرمایەداری و سەرجاوە فکری و رۆشنگەری یەکانیان.وە هیچ دەسەڵات و رژیم و دەوڵەتیک بە بێی ئەم تویژە ناتوانە ماوەیەکی زۆر بمینیتەوە.هەڵبەت دەبی ئاماژە بەوەش بکەین لیرەدا کە بیرمەند سەرەتایی یەکانی دەورانی رینیسانس – رۆشنگەری – کە ریخۆشکەری ریگای فکری و رۆشنبیری بورژوای تازەهەڵچو بون لە دژی سیستەمی فیوداڵی سەدەکانی ناوەراست بونە پیشەنگی ئەم تویژە. بەرهەمە فکری یەکانیان لەهەمو بوارەکاندا بون بە دەسکەوتی گەورەی مرۆڤایەتی .وە هەر لەسەر بنەمای بەرهەمە فکری و فەلسەفی و سیاسی و ئابوری یەکانی ئەمانە گەورە بیرمەندانی تر وەک مارکس و ئەنگلزو دەیان تر ئاڵوگورو وەرچەخانی فکری و فەلسەفی و سیاسی یان داهینا.بە نمونە بە بی فەلسەفی هیگل و فیورباخ و، بە بی ئابوریناسی وەک ئادەم سمس و ریکاردو رۆبەرت ئۆوین و …هتد دەسراگەیشتنی مارکس بە داهینانەکانی خۆی هەرگیز ممکن نەبو.

بەڵام بیگومان کۆمەڵگا بە سەرخانو ژیرخانی یەوە لە شوینی خوی چەق نابەستی و هەمیشە لە جوڵەو ئاڵوگورو وەرچەرخانە روو بە پیشەوە .ئەمەش لە رەوی خودی یە نەزعەیەکی ئینسانی کۆمەڵگای مرۆڤایەتی یەو لە رویەکی ترەوە ئاکامی گەشەی ململاننی نیوان هیزی بەرهەمهین و

خاوەنی بەرهەمو هەیەکانی بەرهەمهینان وسیستەمی بەرهەمهینانە.جا لەم چوارچیوەیەدا و لەگەڵ کۆتایی هاتنی سەدەکانی ناوەراست و باڵاکردنی چینی بورژوا لەهەمو روی یەکەوە رۆشنبیرانیش پیگەکەیان لەهەمو رویەکەوە دەگوری هەروەک ئەمرۆ دەیبین.
هەڵبەت لەنیوان رۆشنبیرانی چینی بورژوازی سەدەی رینیناس، و تەنانەت دوای دەسەڵاتگرتنیشی تا ئەمرۆ ئالۆوگورو وەرچەرخان لەهەمو رویەکەوە رویداوە ،هەر بۆیە پیگەی رۆشنبیرانیش وەک توێژیەک کە زۆرینەیان تەنها لە روانگەی ئالۆوگۆری فکری یەوە کۆمەلگاو دیارەدەکانی دەبین کە گۆرانی بەسەردا دیت.
بەڵام ئەوە زیاتر لە سەد ساڵیشە ئیتر نە ئەکادیمی و رۆشنبیرانی بورژوای ئەمرۆ سپنبزواو رۆبسبیرەو ڤولترەکانن نە ئابوریناسەکانی ئەمرۆ ریکاردۆ رۆبەرت ئۆوینەکان و ئادەم سمیسەکانن.
بە تایبەتی ئەم راو لیکدانەوەیە ئیتر بە رۆشنبیرو ئەکادیمی…هتد ناوەوەو دەوری دەسەڵاتی قەومی و خیڵەکی ئەمرۆی کوردستان بە هیچ شیوازیک ئاو لەوسەرچاوانەی سەدەکانی رینیناس ناخەنەوە.
تا ئەو جیگایەی دەگەریتەوە بە رۆشنبیرانی راستەوخۆی سەر بە جینی بورژوای کوردستان و جولانەوەکە قەومی یەکەی کە لە نەوەکانی سەرەتایی جولانەوەکە بون و ئیستا لە دوای زیاتر لە دوو دەیەی دەسەڵات بونەتە بەشیکی بەرچاوو لە دەسەڵات زۆریان لەناو سەروەتو سامان و سەرمایە وەک سیاستمەدارەکان گیژ بونە. زۆر ئاگاداری بارودوخ نین و بەشیان مەبەست نی یە ئاگادار بن.بەڵام ئەوەی زیاتر بۆتە مایەی سەرەگیژە بە جەماوەری ستەمدیدەی کوردستان ئەوە رۆشنبیرە وردە بەرژواکانی پەراویزی دەسەڵاتن کە لەنیوان ناوەندو پەراویز دین و دەچن ناتوانن بە تەواوی لە جیگایەک لەنگەر بگرن
.رەهەندی یەکانیش کە ئاراس و ریبین و مەریوان نوینەرایەتیان دەکەن بەشیکن لەم تویژە هەڵپەرستو خۆپەرستە.

هەر وەک وتمان بەشیکی زۆری نەوەی یەکەمی سەرەتای سەرهەڵدانی جولانەوەی ناسیونالیستی کورد- کوردایەتی –لە شاعیران و نوسەران و میژونوسان و چیرۆکنوسان و ئەکادیمی یەکان کە ئیستا پیر بونە هەر لەگەڵ بە دەسەڵات گەیشتنی ئەم تاقمە میلیشایی یانە لە سەرەتای نەوەتەوە بونە بەشیکی سەرەکی لە دەسەڵات ولەنیوان بنەماڵەو خیڵی بارزانی یەکانو تاڵەبانی یەکان کەبونەوەو بونە راویژکارو راگەیاندنکارو پسپۆرانی سیاسی و ئابوری و ئیداری دەسەڵاتەکەیان .
بەم کارەشیان بەشیکی گەورەی بودجەو داهاتی کوردستان لەپاڵ ئەم حزبانە دەچیتە گیرفانی ئەمانەوە.ئەمانە جگە لەوەی موچەی سەرو یاسایی خۆیان هەیە هاوکات زۆربەیان بە پلەی سەربازی باڵاو وەزیرو

گزیرو بەریوەبەری گەورەی خانەنیشنیش کراون بە بێگەش فایلەکانی هەموشیان لە بەردەست خەڵکدان بەهۆی ململانێی نیوان لایەنەکانی دەسەڵات دژەیان پیکراوە.
لە راستیدا ئەمانە ئەو بەشانەن کاتە پارتی ویەکیتی بە دەسەڵات گەیشتن ، ئیمە کومونیستەکانیش کە دروشمی ناسیونالیزم شەرمەزاری یە بە بەشەری یەتمان بەرزکردوە ئەم ڕەشنبیرو ئەکادیمیانەی ناو دەسەڵات کە لە دەوری بارزانی و تاڵەبانی بون دەتوت گویزیان بو دەژمیرن .ئەوەند ناحاڵی بون بەم دروشمە زۆر تینەدەگەیشتن . بەڵام ئەوەی لە بەرامبەر ئەم دروشمە دەنگی بە جویندان بە ئیمە بەرزکردوە ئەوە ئەم ڕەشنبیرە وردە بورژویانەی وەک ڕەهەندی یەکان بوون ئیمەیان بە بەکریگیراوو دەسیسەی دەزگا جاسوسی یەکانی بە ووتەی خۆیان دوژمنانی کورد دادەنا لە دژی ئەزمونە ساواکەیان.
ئەوە ئەم ڕەشنبیرە وردە بورژوا ناسیونالیستانە بون کە ببونە دەڵاڵو عەرابی دەسەڵاتی خیڵەکی کوردایەتی . ئەوان بون هەمو تیگەیشتنی خۆیان لەم دروشمە دروستە ئینسانی یەی ئیمە لە دژی دەسەڵاتی بنەماڵەیی و خیڵەکی ئەمانە بەوە لیکدەدایەوە کە ئیمە دژی خەڵکی کوردستانین بە گشتی.
لە کاتیکدا ئیمە هەر چون دژی ناسیونالیزمی عەرەب – عروبە – ناسیونالیزمی ملیللگەرای ئیرانی و، ناسیونال فاشیزمی تورکیا بوین بەهەمان ئەندازەش دژی ناسیونالیزمی کورد – کوردایەتی بوین. بەڵام خۆشبەختانە ئیستا بەشیکی زۆری هەر ئەم نوسەرو ڕەشنبیرە سەتحگەرایانە کە دژی ئیمە بون ئیستا زۆر بە توندی دژی ناسیونالیزمی کورد- کوردایەتین- ئەگەر چی ڕەخنەو ناکۆکی و دژایەتی یەکانیان زیاتر روکەشی سیاسی یە ڕەخنەو ناکۆکی یەکانیان ماهیەتیکی جینایەتی نی یە.وە دەسنابەن بە بنەما ئابوری و کۆمەڵایەتی یەکانی سەرهەڵدانو هەلومەرجی بە دەسەلاتگەیشتنی جوڵانەوەی کوردایەتی لەم سەردەمە کە ئەمە لاوازی یەکی زۆر گەورەو کرۆکی یە.

هەروەک نمونەی ڕەخنەو ناکۆکی و دژایەتیمان بە ئیسلام و جولانەوەی ئیسلامی سیاسی و تیرۆریزمەکەی ،لەمبارەوە کاتی رامانگەیاند، هەر ئەم ڕەشنبیرانە لە بەرامبەر ئیمە دەچونە پاڵ ئیسلامی یەکان. بەڵام ئەوەتا ئیستاش بەشیکیان وەک ڕەهەندی یەکان دەچنە پاڵیان و بەشیکیشیان خۆیان بە شیوازیک رادیکال کردەتەوە لە دژی ئیسلامی یەکان و لە ئیمە ڕەخنەی توندترلە ئیسلام دەگرن کە زۆر جار ڕەخنەکانیان سەردەکیشیتە گەڕەزپەرستی و لەگەڵ ڕەخنەکانی ڕەوتە ڕەگەزپەرستەکانی ووڵاتانی ڕۆژئاوا یەک دەگرنەوە.

ئستاش ئەم رۆشنبیرانەی كە ناویان لە خۆیان ناوە رەهەندی یەكان كە ئەمانە بەرهەمی فكری نیو لیبرالیزمن، كە لە روی سیاسی یەوە تاتشرو ریگانو هلمت كوڵ نوینەرایەتیان دەكات، بونە بە دەڵاڵی سیاسی لە نیوان تاقمە قەومی و ئیسلامی یەكانی وەك گوران و كۆمەڵ و یەكگرتوو.وە خویان بە دژە دەسەڵاتی پارتی و یەكیتی ناساندوە.
دەیانەوی ئەم تاقمانە، كە تا جەند مانگو هەفتە ، لە حكومەتە بنكە فراوانەكەی پارتی و یەكیتی بون. كۆیان كەنەوە ،تا لە هەڵبژاردنی مانگەكانی داهاتو جێ بە پارتی ویەكیتی لێژ كەنو ئەم بەرەیەی ئەوان دەسەڵات وەرگری. تا ئەمانیش شوینی رۆشنبیرە گەمژەو مشەخۆرەكانی سەربەدەسەڵات وەرگرن وەك ئاماژەمان پیدان.

جا ئاراس و ریبینیش لەم كاری دەڵاڵی سیاسی یەیاندا بە شانازی یەوە ئەوەش دەڵێن كە ئەوان وەك هەندێ رۆشنبیری هاوبیریان نین كە دەڵین رۆشنبیر نا بێ بجیتە كایەو كاری سیاسی یەوە. بەڵكو هەر دەبی كاری ئاموژكاری بكا لە ڕیگای نوسین و رۆشنگەری یەوە.ئەمان كارەكەی خۆیان زۆر بە پیرۆزو شانازی نەتەوەیی زیاتردەزانن لە كاتیكدا ئەم كارەی ئەوان دەستیان داوەتی بە تەواوی ڕۆچوە بۆ ناو زەلكاوی هەلپەرستی و داوكەوتویی و دژی جەماوەری ستەمدیدەوە .
ئەوان بۆ بەردەوامی لە موچەو شیرینی یەكانیان نایانەوی ئەم دەسەڵاتە مافیایی ملیشایی و خیڵەكی یە لە لایەن نارەزایەتی و ڕاپەرینی جەماوەری ئازادیخوازەوە كۆتایی پی بی تا لە جیگای ئەمانە دەسەلاتیكی بە راستی ئازادیخوازو یەكسانیخوازو دادپەروەری جەماوەری پیكبی. بەڵكو دەیانەوی وەك گۆچان بچەمینەوە بۆ سەرانی گۆران و ئیسلامی یەكانی پەراویزی دەسەڵات .وە نەهێڵن سیستەمەكەیان بە تەواوی هەرەس بێهینی و ئەمانە ببنە جیگاگرەوەی پارتی ویەكیتی كە خاڵە هاوبەشەكانیان زۆر زۆر زیاترە لە خاڵە ناكۆكەكانیان.
بۆیە ئەم رەهەندی یانە ئەگەر شەرافت□م□ندانە دەیانەوێ كارێك لانی كەمی خزمەتی تیا بی، بۆ جەماوەری ستەمدیدەو ئازادیخوازو هەمو ئەو حزب و لایەنانەی كە ل□ بەرەی كۆمەلایەتی جەماوەردان،ئەوە بی زەحمەت با واز لەم دەڵاڵی یە بێنن و بێنە ناو بەرەی جەماوەری نارازی یەوە كە دەمیكە دروشمی كۆتایی هاتنی هەمو سیستەمەكەیان بەرزكردۆتەوە. هەرجەند ئەم بەرەیە هیشتا خاوەنی ریكخراوی جەماوەری وسیاسی و بەدیلی سیاسی ئامادە نین بەڵام پر كردنەوەی ئەم لاوازی یانە لەگەڵ چونە سەرەوەی خەباتو نارەزایەتی خەڵك ممكنە.
*بۆ دەبی پشتیوانی لە خەڵكی خۆراگری عەفرین بكەین…؟!

هەڕەشە سیاسی و سەربازی یە توندەکانی دەوڵەتی تورکیا لەسەر زاری کاربەدەستیانەوە، بە تایبەتی ئوردوگانی ئیسلامی و قەومی فاشی، لە چەند مانگ وهەفتەی رابردوەوە تا ئیستاش لە کوردستانی سوریا- رۆژئاڤا- کە وەک دەستەواژەو ئیدارەیەکی سیاسی بوتە ئەمیری واقع- یەکیک لە گەورەترین و گەرمترین هەواڵەکانی ناوچەکەو جیهانە بە حوکمی رەهەندی ناوچەیی و جیهانی ئەم کیشەوململانی و شەڕەی کە چەندین ساڵە سوریا بوتە مەیدانە راستەوخۆکەی.
وە ئەم هەڕەشانە بۆتە مایەی ریزبەندی یەکی سیاسی و کۆمەلایەتی فراوان لە ئاستی ناوچەکەو جیهان. بە شیوەیەکی گشتی رای ئازادیخوازی، لە ئاستی کۆمەلایەتی دا ، وە لە ئاستی فەرمیشدا هەندیک لە دەوڵەتەکانیش دژی ئەم هەڕەشانەی دەوڵەتی تورکیاو ئوردوگانو سوپاکەیین. وە بە شیوازی جۆراجۆر پشتیوانی لە خەڵکی عەفرین ئیدارەکەی دەکەن. هەرچەند ئەم ئیدارەیە هیشتا هەم لە لایەن زۆربەی دەوڵەتەکانەوە بەفەرمی نەناسراوە. هاوکات وەک ئەزمونیک کۆمەڵەی ناکەکی لەگەڵ خویدا هەلگرتوە لە رووی ئیداری و سیاسی یەوە کە لەنیوان هیزو دەوڵەتە بۆرژوازی وئیمپریالی یەکان دیتو دەچێ.
جا لەم بارەیەوە کە ئەم هەڕەشانەی تورکیا بۆتە پرس ورای گەرمی گشتی بۆیە وا پیویست دەکات ئیمەش رایەکی کورتی لەبارەوە بدەین لە چەند خالیکدا کە بە دەبی هەتا ئیستاش کومونیستەکان و بەرەی چەپو ئازادیخوازی ناوچەکەو جیهان پشتیوانی لە خەڵکی و ئیدارەکەی بکەن، سەرەرای هەمو ئەو ناکەکی یانەش کەلەگەڵ خۆیدا هەڵیگرتوە کە بە جۆریک هەم ناکەکەو هەم لەگەل بەرژەوەندییە جینایەتییەکانی جولانەوەی کریکاری و سوسیالیستی و کۆمۆنیستی راستەوخۆ نایاتەوە.

بە تایبەتی کە ناوەرەکی ئەم جولانەوەی سیاسی یەی کە لە پشتی بەرگری خەڵکی و ئیدارەکەیەوە بە تەواوی ئاسۆ و ئامانجی ناسیونالیزمی کورد زاڵە بەسەریدا .ئەگەر جی بەرپرسانی ئەم جولانەوەیە کە لە یەپەگە دا بەرجەستە بوتەوە وەک حزبیکی قەومی کورد کە ئەمەش بە رونو ئاشکرا دەلین ئەوان پشت بە فکری سیاسی ئوجالان ، ئاپۆیزم دەبەستن و سەرجاوەی فکری و سیاسی و کۆمەلایەتی و ئیداری ئەوانە. ریبازی ئوجالانیش جگە لە تیکەلەیەک لە ئایدیولۆژیای قەومی و گەرانەوە بە مەدرینیتەیەکی روکەشی زیاتر هیجی تر نی یە .ئەمەش بە خۆ جیاکردنەوەیانە لەگەڵ رەوتە ناسیونالیستەکوردەکانی تر کە سوننەتو نەریتی خیڵەکی زاڵە بەسەریان . بە تایبەتی بو خۆ جیاکردنەوەیان لەگەڵ ئەزمونە گەندەلو میلیشایی یە خیلەکی یەکەی کوردستانی عیراق کە لە فەرهەنگی سیاسی ناسیونالیستیاندا بە باشور ناسراوە.

جا ئیدارەی رۆژئاڤا لە ناوەرۆکدا قەومی و لە رواڵەتو شیوەدا بە جوریک لیبرالانەیە. یانی بە جوریک ئەیانەوی وای دەرخەن کە ئەوان وەک ئیدارە فیدرالی یەکانی ووڵا تانی رۆژئاوا، بە تایبەتی سویسرا وان. یان لانی کەم وەک نمونەکانی ئیدارەی زاتی و فیدرالی سۆڤیەتی دەورانی ستالین بە داوەن.
هاوکات ئەگەر چی وا وینا دەکەن کە شیوازی هەڵبژاردنەکانیان پەرلەمانی نی یە. بەلام هاوکات شوراییش نی یە، هەروەک شورا کریکاری و جەماوەری یەکانی دەورانی شۆرشی ئوکتوبەری لینین، و ئەلمانیاو زۆر وولاتی تر. کە هەلبژاردنیکی راستەوخوی جەماوەری لە شوین و کاری ژیانو فراوانترین شیوازی دیموکراسی جەماوەری بو. ئەمەی رۆژئاوا بە تەواوی لەم جورەش نی یە.
لە لایەکی تریشەوە ئەم ئیدارەو رابەری یە سیاسی و سەربازی یە زیاتر لە نیوان هیزە سیاسی و سەربازی یە زلهیزە ئیمپریالی یەکانی ئەمریکاو روسیاو فەرەنساو ئەلمانیا ..هتد دیت ودەچی .وە بە ئاشکراو رەسمی نە لایەنگری و نە دژایەتی هیچ یەکیک لەو دەولەتانە ناکات.هەر بۆیە لە رویەکەوە ئەم هەلویستە بە شیوەی کاتی بێتە مایەی مانەوەیان.بەلام هەمو ئەم زلهیزانە چاویان تیبریوە تا رایکیشن بەلای خویانا لە کیشە و ململانی سیاسی و سەربازی یەکانی ناوچەکەو جیهان .بە تایبەتی ئەمریکا لە ریگای هاوکاری یە سیاسی و سەربازی یەکانی ئەگەری زۆری هەیە وەک بنکەیەکی سەربازی گەورەی خۆی لیبکا.وە ئەم ستراتیژەشیان نەشاردۆتەوە.

بەڵام لەگەڵ هەمو ئەم سەرنجو تیبینی و رەخنەو ناکۆکی یانە کە لە لایەن بەرەی چەپو کومونیستی، بە تایبەتی حزبە کۆمۆنیستی یە کریکاری یەکانەوە دەگیری،پیمان وایە هەر دەبی تا ئیستاس پشتیوانی لەم خەڵکەو تەنانەت ئیدارەکەشی بکری للەم کاتەدا وبەم بەڵگانە:
یەکەم: لە بۆتەی هەمو ئەو شەرو ململانی سیاسی و سەربازی و شەری ناوخویی سوریا و دەخالەتی رژیمە کونەپەرستە ئیسلامی و قەومی یەکانی ناوچەکە ،لە سعودیەو قەتەرەوە بگرە تا تورکیاو ئیران و عیراق و خودی رژیمی سوریای قەومی فاشی تا دەگاتە زلهیزەکانی دونیا. بە تایبەتی روسیاو ئەمریکا. کە بونە هۆی کوشتنی سەدان هەزار کەس و ئاوارە بونی چەند ملیون و داروخانی بنەمای ئابوری و کۆمەلایەتی و فەرهەنگی هەمو سوریا و سەرهەلدانی دەیان و سەدان دەستەو تاقمی ئیسلامی و تایەفی و قەومی تاونباری وەک داعش. بەڵام خەڵکی ناوچەکانی رۆژئاوا دور خرانەوە لەم هەمو شەرو کوشتارو ئاوارەیی ماڵویرانی یە.هیشتا ئینسان لە سایەی ئەو ئیدارەیەدا سەرەرای شەری درەندانەی داعش و تورکیاش بەڵام ژیانیان ئاسودتر

بوە وەک لە ژیانی خەڵکی ژیر دەستی رژیمی سوریاو تەنانەت عیراق و هەریمی کوردستانی عیراقیش.
دووەم: ئەم خەڵکەو ئەو ئیدارەیە توانیان بە هیزو ئیرادەی بەرگریکارانەی خویان شەری وەحشی ترین هیز کە داعش و تاقمەکانی تری وەک نەسرەو جەبهەی شام بو بکەن کە رژیمی ئوردوگان و سعودیەو قەتەرو تەنانەت زۆر جار رژیمی ئەسەدیش هاوکاری دەکردن بو شەر لە دژی ئیدارەی رۆژیاوا. شەری بەرگری کوبانی نمونەی داستانە میژوییەکان بوو .وە سەرنجام کۆتایی بە هەرەشەو مەترسی سیناریورەشەکانی داعش بینن و نەیەڵن کارەساتی شەنگال بەسەریاندا رووبدات.

سێهەم؛ لە بۆتەی هەمو ئەم شەروململانی ناوخویی وناوچەیی و جیهانی و ئابڵوقەی ئابوری لەهەمو لایەکەوە. ئەو خەڵکە توانی پرۆسەی هەلبژاردنی نوینەرایەتی ئەنجام بداو ئیدارەیەک دامەزرینن .هاوکات کۆمەڵەی یاساو بریار پەسەند بکەن لە قازانجی خەڵک بە گشی و ژنان بە تایبەتی کە لە میژویی هەمو رۆژهەڵاتی ناوەراست لە دورو نزیک بی وینە بو. ئەویش یاسای یەکسانی تەواوی ژن و پیاو بو کە ببیتە مایەی توردانی هەمو یاساو بریارە پیاوسالارو دژە ژنەکان.
چوارەم:هاتنە مەیدانی ژنان هاوشانی پیاوان لەهەمو بوارەکاندا تەنانەت لە بواری سەربازی و جەنگیشدا کە لە دوای شۆرشی ئوکتوبەری ١٩١٧ و روسیاوە بی وینە بوە.ژنانی لەوە بونە هیمای گیرانەوەی ئیرادە بە ژنانی ناوچەکەو جیهان.ئەگەر ژنان لە سایەی دەسەڵاتی تازە ئەزمونی قەومی نیمچە ئیسلامی لە کوردستانی عیراق بە بەهانەی ناموسپەرستی یەوە تیرۆرو رەشەکوژی دەکران و، گوێ و لوتو زمانیان دەبرا بە ئاشکرا ،ئەوە ژنانی رۆژئاوا بەم هاتنە مەیدانەی جەنگی دژی داعش نەک هەر نەریت و کەلتورو یاساو ریسای پیاو سالاری و شەرعی ئیسلامیان تورهەڵدا بەڵکو سەلماندیان کە هیچ جیاوازی یەک نابی لە نیوان ژنو پیاو هەبی.

پینجەم: ئەم ئیدارەیەو ئەم خەڵکە خۆیان بە دور گرت لەهەمو شەرو ململانو هەستی نەتەوەو دینی و تایەفی و عەشیرەتی .هەمو ئەو خەڵکە بە هەر جیاوازی یەکی روکەشی کە هەیان بوبی پیکەوە ژیانیان لەم چەند ساڵە بردوە سەرو زۆریک لە پۆستە ئیداری یەکانیش سپیردران بە کەسانیک کە کورد نین سەرەرای باڵادەستی ئاسۆ و ئامانجی بە ڕواڵەت مۆدرینیتی یەکەی پەکەکە.
بۆیە هەتا ئیستاش سەرەرای کۆتایی هاتنی داعش و مەترسی یەکانی بۆ خەڵکی رۆژئاواو، هاوکات هاتنو چونی هیزە سیاسی یە باڵادەستەکانی پشتی ئەو ئیدارەیە لە نیوان هیزو دەوڵەتە ئیمپریالی یەکان و یەک

لانەکردنەوەی چارەنوسی ئەو ناوچەیە لە رووی ئیداری و یاسایی و حقوقی یەوە، و نەکەوتنی تەواوی بەلای جولانەوەی کریکاری و کومونیستی لە ئاستی ناوچەکەو جیهان، بەڵام هەر پیویستە ئەم بەرەیە پشتیوانی لەو خەڵکەو تەنانەت ئیدارەکەشی بکەن. بە تایبەتی بەرامبەری هەڕەشەکانی سوپاو دەوڵەتو دەسەڵاتی ئوردوگانی قەومی وئیسلامی فاشی.

وە لە ریگای نارەزایەتی دەبرین وتەنانەت بەشداری کردن لەهەمو ئەو نارەزایەتیانەی دژی ئەم هەڕەشانە بەریدەخری. هەتا کۆمەکی سیاسی و کۆمەڵایەتی ودارایی بە کۆتایی هینان

موزەفەرعەبدوڵا
٢٠١٨-١-٢١